

**Міністерство охорони здоров'я України
Полтавський державний медичний університет
КП «Полтавський обласний центр екстреної медичної допомоги
та медицини катастроф Полтавської обласної ради»
Департамент охорони здоров'я Полтавської облдержадміністрації**

МАТЕРІАЛИ

**IV Всеукраїнської науково-практичної
конференції з міжнародною участю
«Екстрена та невідкладна допомога
в Україні: організаційні, правові,
клінічні аспекти»
23 лютого 2024 року**

**ПОЛТАВА
2024**

УДК 614.88+616-083.98+616-039.74+616-036.11./-036.882-08](063)

**Редакційна колегія: Ждан В. М., Лисак В. П., Голованова І. А.,
Ляхова Н.О., Краснова О. І., Лавренко Д. О.**

«Екстрена та невідкладна допомога в Україні: організаційні, правові, клінічні аспекти»: Всеукраїнська науково-практична конференція з міжнародною участю. (2024; Полтава).

Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Екстрена та невідкладна допомога в Україні: організаційні, правові, клінічні аспекти», 23 лютого 2024 року. [Текст] / ПДМУ; [ред.кол.: В. М. Ждан, В. П., Лисак, І. А., Голованова та ін.]. – Полтава, 2024. – 180 с.

Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Екстрена та невідкладна допомога в Україні: організаційні, правові, клінічні аспекти» містять в собі наукові праці з питань організаційних, правових, клінічних аспектів екстреної та невідкладної допомоги в Україні фахівців різних спеціальностей, питанням покращення організації галузі охорони здоров'я та оптимізації роботи лікувальних закладів у період реформування.

УДК 614.88+616-083.98+616-039.74+616-036.11./-036.882-08](063)

©Полтавський державний медичний університет, 2024

В цілому, результати дослідження підтверджують важливість реабілітації після травми щелепи та необхідність подальших досліджень та розвитку клінічної практики в цій області.

Список літератури

1. Шепельов В.М., Бондаренко В.В., Шепельова Т.В. та ін. Реабілітація пацієнтів з травмами щелепи: практичний посібник. Київ: Видавництво КМ Академія, 2018. 192 с.
2. Іванова О.М., Григоренко В.П., Лукашенко І.І. Роль фізіотерапії у покращенні функціональності щелепи після ушкоджень. Український журнал стоматології. 2019; 4(15): 55-62.
3. Ковальов І.П., Петренко О.В., Степаненко Г.М. та ін. Ефективність масажу у комплексному лікуванні пацієнтів з травмами щелепи. Журнал травматології та ортопедії України. 2020; 2(25): 78-85.
4. Сидоренко Л.І., Гончаренко А.М., Шевченко І.В. та ін. Вплив фізіотерапії на процес відновлення щелепи після перелому. Медична реабілітація та фізіотерапія. 2021; 3(10): 112-120.
5. Павленко В.О., Кузьменко Л.С., Литвиненко І.М. та ін. Комплексна програма реабілітації пацієнтів після травм щелепи: результати ретроспективного аналізу. Український журнал медицини та фізіотерапії. 2019; 6(18): 45-52.

**НАДАННЯ ЕКСТРЕНОЇ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ
ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦЯМ З ОСКОЛКОВИМИ ПОРАНЕННЯМИ**
Левков А.А.¹, Клеценко Л.В.¹, Вишар Є.В.², Курило А.Г.¹, Колісник К.В.¹.

¹Національний університет «Полтавська політехніка

імені Юрія Кондратюка», Полтава, Україна

²Полтавський інститут економіки і права університету « Україна»,

Полтава, Україна

Вступ. Військові конфлікти та бойові дії призводять до великої кількості поранень серйозного характеру, зокрема осколкових. Осколкові

поранення, спричинені дією вибухових речовин або іншим травмуючим фактором, можуть мати серйозні наслідки для військовослужбовців та вимагати негайного та компетентного медичного втручання.

Надання екстреної медичної допомоги військовослужбовцям з осколковими пораненнями є надзвичайно важливим завданням, яке вимагає не лише швидкої реакції та компетентних знань медичного персоналу, але й наявності відповідного обладнання та інфраструктури для надання кваліфікованої допомоги на будь-якому етапі бойових дій.

У даній статті буде розглянуто основні аспекти надання екстреної медичної допомоги військовослужбовцям з осколковими пораненнями, включаючи методи та принципи надання першої допомоги на полі бою, медичну евакуацію, лікування та реабілітацію поранених. Також буде звернута увага на сучасні медичні технології та обладнання, які допомагають покращити результати лікування та збільшити шанси на повне одужання військовослужбовців.

Мета. Мета дослідження полягає у систематизації та аналізі ефективних методів та стратегій надання екстреної медичної допомоги військовослужбовцям з осколковими пораненнями. В рамках цього дослідження будуть розглянуті ключові аспекти процесу надання першої допомоги на полі бою, використання сучасних медичних технологій та обладнання для лікування поранених, а також оптимальні підходи до транспортування та подальшого лікування у медичних установах. Мета полягає також у виявленні можливостей для вдосконалення системи медичної допомоги військовослужбовцям з осколковими пораненнями з метою підвищення ефективності та результативності медичної допомоги та забезпечення кращого виживання та одужання поранених військовослужбовців.

Матеріали і методи. Огляд та аналіз актуальних наукових статей та досліджень, що стосуються надання медичної допомоги потерпілим з осколковими пораненнями.

Результати дослідження. Ефективність першої допомоги: Вивчення показує, що швидка реакція та належно надана перша допомога можуть значно покращити прогноз поранених з осколковими ушкодженнями. Належне застосування тимчасових засобів іммобілізації та перев'язок дозволяє зменшити крововтрату та мінімізувати ризик подальших ускладнень. Осколкові поранення вимагають швидкого та компетентного медичного втручання. Перша допомога повинна бути надана на місці події, а в разі потреби пораненого слід доставити до медичного пункту якомога швидше. Основні принципи надання екстреної медичної допомоги при осколкових пораненнях включають зупинку кровотечі, іммобілізацію поранених кінцівок, забезпечення прохідності дихальних шляхів та невідкладні хірургічні втручання для видалення осколків та зупинки внутрішніх кровотеч.

Важливість медичного обладнання та технологій: Використання сучасного медичного обладнання, такого як портативні екстрені апарати для діагностики та лікування, сприяє підвищенню ефективності надання допомоги та збереженню життя поранених військовослужбовців. Завдяки сучасним медичним технологіям та обладнанню, медичний персонал може ефективно діагностувати та лікувати осколкові поранення. Портативні апарати для діагностики та лікування дозволяють проводити ефективні медичні втручання навіть у важких умовах. Також важливо мати аптечки першої допомоги з необхідними медичними препаратами та матеріалами для захисту поранень та імпровізованих перев'язок.

Оптимальні підходи до транспортування та лікування: Дослідження підтверджує важливість швидкого та безпечного транспортування поранених до медичних установ, де надається висококваліфікована медична допомога. Встановлення оптимальних процедур та протоколів транспортування може значно підвищити шанси на виживання та одужання поранених військовослужбовців.

Необхідність постійного навчання та тренування медичного персоналу: Дослідження вказує на важливість постійного професійного розвитку та тренування медичного персоналу з метою підвищення їхньої кваліфікації та готовності до надання екстреної медичної допомоги в умовах бойових дій.

Роль командного підготовленого медичного персоналу: Успішне надання екстреної медичної допомоги військовослужбовцям з осколковими пораненнями значною мірою залежить від наявності і кваліфікації команди медичного персоналу, яка може швидко та професійно реагувати на екстрені ситуації на полі бою.

Важливо проводити регулярні тренування та навчання з надання екстреної медичної допомоги, включаючи вправи з самодопомоги. Це дозволяє військовослужбовцям бути готовими до дій у критичних ситуаціях та ефективно реагувати на виниклі загрози для життя та здоров'я.

Самодопомога є критично важливим елементом у наданні екстреної медичної допомоги військовослужбовцям з осколковими пораненнями. Особа, яка опинилася в критичній ситуації, повинна бути освіченою щодо методів самодопомоги, таких як застосування тимчасових пов'язок, утримання кровотечі, надання першої допомоги при травмах дихальних шляхів та інших необхідних дій.

Першим кроком до надання самодопомоги є розпізнавання ознак осколкового поранення. Симптоми можуть включати в себе кровотечі, відкриті рани з фрагментами вбирання, болі та набряки. У разі виявлення таких ознак важливо діяти негайно.

Другим кроком буде зупинка кровотечі. Для цього потрібно накласти турнікет, тампон або биндаж на поранення та надати достатній тиск, щоб зупинити кровотечу. Якщо поранення дуже серйозне, не соромтеся використовувати імпровізовані засоби, такі як чисті тканини або шматочки одягу.

Третім кроком після зупинки кровотечі буде захистити поранення від інфекції. Для цього можна використовувати антисептичні препарати, які

знайдете у аптечці, або просто обробити поранення милом та водою, якщо немає іншого засобу.

У разі осколкових поранень кінцівок важливо уникати подальшого пошкодження. Якщо поранення не дуже серйозне, можна використати підручні засоби для іммобілізації, наприклад, подушечку чи шматок одягу для фіксації пораненої кінцівки. Навіть після надання самопомоги важливо звернутися за медичною допомогою якнайшвидше. Лікарі зможуть провести додаткове обстеження та надати необхідне лікування для швидкого відновлення.

Вивчення та практика навичок самопомоги у разі осколкових поранень можуть зберегти життя в умовах надзвичайних ситуацій. Регулярне навчання та тренування цих навичок може стати вирішальним фактором у критичний момент.

Аналіз ефективності застосованих методів лікування: Оцінка результатів застосованих методів лікування дозволяє визначити їхню ефективність та виявити можливі шляхи для поліпшення медичної практики.

Вплив психологічних аспектів на результати лікування: Врахування психологічних факторів, таких як стрес та тривога, на результати лікування та одужання поранених може допомогти підвищити ефективність медичної допомоги.

Перспективи подальших досліджень: Дослідження може вказати на потребу у подальших наукових роботах з питань оптимізації надання медичної допомоги військовослужбовцям з осколковими пораненнями, включаючи розробку нових технологій та протоколів лікування.

Ці аспекти дослідження можуть сприяти розумінню складнощів та вирішенню проблем, пов'язаних з наданням екстреної медичної допомоги військовослужбовцям з осколковими пораненнями, та сприяти подальшому вдосконаленню медичної практики у цій області.

Ці результати дослідження підкреслюють важливість систематичного підходу до надання екстреної медичної допомоги військовослужбовцям з

осколковими пораненнями та необхідність постійного вдосконалення методів та практик лікування для забезпечення максимальної ефективності та результативності у цій сфері.

Висновок: Надання екстреної медичної допомоги військовослужбовцям з осколковими пораненнями є важливим завданням, яке вимагає комплексного підходу та високої кваліфікації медичного персоналу. Із загостренням конфліктів та зростанням загрози терористичних актів у світі, важливість готовності та ефективності надання медичної допомоги зростає щодня.

У даній статті ми розглянули основні аспекти надання медичної допомоги військовослужбовцям з осколковими пораненнями, включаючи методи надання першої допомоги, використання сучасних технологій та обладнання, роль медичного персоналу та підготовку до надання допомоги. Наші дослідження підкреслюють важливість наявності висококваліфікованого медичного персоналу та використання сучасних технологій у цій сфері.

Щоб ефективно боротися з наслідками військових конфліктів та забезпечувати максимальний захист для наших військовослужбовців, необхідно продовжувати дослідження та розвивати нові методи надання екстреної медичної допомоги. Тільки таким шляхом ми зможемо забезпечити високий рівень медичного обслуговування та підтримки наших військових під час виконання ними своїх обов'язків у найважчих умовах.

Список використаної літератури

1. Стрельников, М. О., Бадюк, М. І., Гудима, А. А., Горобець, М. М. Проблемні питання організації надання екстреної медичної допомоги у Збройних Силах України. Київ : Вісник соціальної гігієни та організації охорони здоров'я України 2, 2016. 20 ст.
2. Екстренна медична допомога військовослужбовцям на догоспітальному етапі в умовах збройних конфліктів навчальний посібник / М. І. Бадюк та ін. Київ : Чалчинська Н.В., 2018. 203 ст.

3. Марченко, О. О., Глушко, О. О. Роль мобільних медичних бригад у процесі надання екстреної медичної допомоги поліцейським Національної поліції України та військовослужбовцям Національної гвардії України при виконанні ними оперативно-службових завдань під час ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій. Полтава : Журнал клінічних та експериментальних медичних досліджень 2022. 6 ст.
4. Перша медична (екстрена) допомога з елементами тактичної медицини на догоспітальному етапі в умовах надзвичайних ситуацій / Тарасюк В.С. та ін. Київ: Медицина, 2015. 368 ст.
5. Печиборщ В. П., Йосипенко І. О. особливості надання медичної допомоги військовослужбовцям та цивільному населенню в умовах бойових дій. Київ : матеріали 18 Всеукраїнської науково-практичної конференції рятувальників 2016. 234 ст.

ДОМЕДИЧНА ДОПОМОГА ПРИ ПРОНИКАЮЧИХ ПОРАНЕННЯХ ГРУДНОЇ КЛІТКИ.

*Левков А.А.¹, Марченко С.М.², Боголюб М.А.², Кулик Е.А.¹,
Юрченко В.С.¹, Боголюб В.В.*

¹Національний університет «Полтавська політехніка
імені Юрія Кондратюка», Полтава, Україна

²Відокремлений структурний підрозділ «Полтавський політехнічний
фаховий коледж Національного технічного університету
«Харківський політехнічний інститут»

Щоб розуміти принципи і механізми правильного надання першої допомоги, необхідно знати, що таке проникаючі поранення. У тілі людини є герметичні і ізольовані від зовнішнього середовища і інших тканин організму порожнини: черевна, грудна, суглобова, черепна.

Усередині порожнин розташовані життєво-важливі органи, яким для нормальної роботи потрібна постійність фізичних умов і ізольованість від довкілля. Саме тому ці органи розташовані в ізольованих і закритих

ЗМІСТ

Вітальне слово доктора медичних наук, професора, заслуженого лікаря України, Ректора полтавського державного медичного університету Вячеслава Ждана	3
Вітальне слово завідувача кафедри громадського здоров'я з лікарсько-трудовою експертизою, доктор медичних наук, професора Ірини Голованової	4
Вітальне слово директора видавництва ALUNA (Польща), видавничого директору наукового журналу «Emergency Medical Service», док. н. гум. Анни Лучинської	5
Катеренчук І.П. Діагностика життєнебезпечних клініко-електрокардіографічних синдромів як причини раптової смерті (лекція).....	6
СТАТТІ УЧАСНИКІВ КОНФЕРЕНЦІЇ	
Ждан В. М., Лисак В. П., Голованова І. А., Подвін А.М., Харченко Н. В., Ляхова Н. О. Порівняльний аналіз проходження військово -лікарської комісії: огляд міжнародного досвіду та викликів в Україні.....	17
Гринь К.В. Панічна атака, як невідкладний стан в контексті тривожних та стресових розладів в умовах воєнного стану в Україні.....	21
Кулик Е.А., Юрченко В.С. Судинні захворювання головного мозку та надання невідкладної допомоги.....	27
Левков А.А., Горошко В.І., Шарпов І.Г., Самбурська С.І., Гордієнко О.В., Мизгіна Т.І. Реабілітація після травми щелепи.....	35
Левков А.А., Клеценко Л.В., Вишар Є.В., Курило А.І., Колісник К.В. Надання екстреної медичної допомоги військовослужбовцям з осколковими пораненнями.....	39
Левков А.А., Марченко С.М., Боголюб М.А., Кулик Е.А., Юрченко В.С., Боголюб В.В. Домедична допомога при проникаючих пораненнях грудної клітки.....	45
Левков А.А., Рибалко Л.М., Москаленко П.О., Москаленко І.В., Гулько Т.Ю. Види ушкоджень у бойових і небойових умовах.....	52
Могильник А.І., Тарасенко К.В., Давиденко А.В., Могильник А.М., Шандиба О.В., Архіповець О.О. Медичне сортування – запорука ефективної екстреної медичної допомоги.....	58
Сергата Є. В. Особливості нормативно-правових актів, що гарантують медичне забезпечення співробітників МВС в мирний та воєнний час.....	66
Харченко Н. В., Плужнікова Т. В., Подвін А. М. Зарубіжний досвід психічного здоров'я та психосоціальної підтримки в надзвичайних ситуаціях.....	77
ТЕЗИ УЧАСНИКІВ КОНФЕРЕНЦІЇ	
Бойко В. В., Цвик М. А. Досвід роботи мультидисциплінарної реабілітаційної команди КП «Полтавський обласний санаторій для дітей з порушенням опорно-рухового апарату пор» в умовах сьогодення.....	83
Брехунцов В.О. Професійне вигорання медичних працівників під час війни.....	85
Бублик О.О. Аналіз показників надання хірургічної стоматологічної допомоги дитячому населенню на рівні м. Полтави.....	87
Бурмінова Н. В. Безпека та конфіденційність пацієнтів у контексті телемедицини в екстреній допомозі.....	89
Гаджула Н.Г., Федик Т.В., Квірікашвілі А.М. Ускладнення ендодонтичного лікування зубів на етапі obturaції кореневих каналів: ризики, клінічні прояви, невідкладна допомога.....	91
Городова-Андрєєва Т.В., Ляховський В.І., Кравців М.І., Краснов О.Г. Ефективність застосування вакуумної терапії з інстиляціями l-аргініну при лікуванні гнійних ран м'яких тканин.....	94
Данильченко Світлана, Бабкіна Олена Короткий огляд основних адаптивних приладів у фізичній реабілітації.....	98
Денисюк Т.М., Краснова О.І. Особливості діяльності КП «Полтавський обласний центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф Полтавської обласної ради».....	102
Дмитрієва А. А. Своєчасне та адекватне виявлення хворих на мікроспорію для запобігання утворення епідеміологічних спалахів у колективі.....	105
Дудченко М.О., Краснов О.Г., Кравців М.І., Заєць С.М., Прихідько Р.А., Немченко І.І., Сагарадзе С.А. Актуальні питання діагностики та лікування кісткових уражень у хворих з синдромом діабетичної стопи.....	106
Жара Г. І. Європейський досвід надання екстреної та невідкладної допомоги біженцям під час війни.....	110